

Neues Museum heelt Berlijns gehavende hart

Heropend museum voltooit Berlijns museumeiland

Achtergrond - 19 oktober 2009

Met een feestelijke ceremonie opende de Duitse kanselier Angela Merkel vorige week het Neues Museum in Berlijn. Daarmee is het wereldberoemde Museumsinsel in de Duitse hoofdstad, deel van het werelderfgoed, eindelijk voltooid. „Zeventig jaar na de Tweede Wereldoorlog is het gehavende hart van de stad weer geheeld.”

Vijftig luttele meters liep Merkel, van haar kleine stadswoning naar het monumentale museumeiland. Een kleine afstand, maar tegelijkertijd een imposante reis van het heden naar het verleden. Van het nu naar de Neanderthalers. Merkel kon even weg uit de moeizame onderhandelingen over een nieuwe regering, en zich onderdompelen in een wereld van lang vergane beschavingen.

In het Neues Museum liggen tienduizenden exponenten uit het oude Egypte, uit de brons- en de ijzertijd, uit de strijd tussen Grieken en Trojanen. De opgravingen van wereldberoemde archeologen als Heinrich Schliemann zijn er te zien. En eindelijk is het beroemde borstbeeld van koningin Nofretete weer te bewonderen, de Egyptische koningin uit de 18e dynastie. Dit weekeinde stonden daarvoor tienduizenden bezoekers gemiddeld drie uur in de rij.

Papyrus, mummies en graftombes

Directeur Michael Eissenhauer toonde zich bij de opening bijna buiten zinnen: „Dit is de mooiste dag van mijn beroepsleven.” Volgens de kunsthistoricus is het Neues Museum, in de negentiende eeuw gebouwd door de beroemde bouwmeester Friedrich August Stüler, eindelijk “terug in de parelketting” van de staatsmusea.

Zijn collega Hermann Parzinger van de Stiftung Preussischer Kulturbesitz, die namens de overheid een groot deel van de Berlijnse musea beheert, is ook lyrisch: „De heropening is het einde van de naoorlogse periode.”

Uit de schatkamers van het museum zijn sarcofagen met hiërogliefen van oude Egyptische dynastieën opgedoken, graftombes en gebruiksvoorwerpen van de farao's, mummies en dodenmaskers. Verder kunnen kunstliefhebbers zich laven

aan een van 's werelds grootste papyrusverzamelingen.

Kogelgaten

In 1939 sloot het museum noodgedwongen. De Duitsers waren bang voor Britse bommenwerpers. Niet ten onrechte, want gedurende de oorlog volgden twee voltreffers. Hoewel de collectie al in depots lag, was de schade aan het gebouw enorm.

De ramp werd nog groter omdat de Sovjets, de bezetters van Berlijn, na 1945 een groot gedeelte van Schliemanns collectie naar Moskou meenamen. De steenrijke archeoloog had in 1871 de plek van het antieke Troje opnieuw ontdekt en zijn vaderland duizenden exponenten cadeau gedaan. Tot de dag van vandaag ligt deze waardevolle 'kunstbuit' in de Russische hoofdstad.

„In de communistische tijd werd het Neues Museum geteisterd door weer en wind”, vertelt directeur Eissenhauer over de tijd na de oorlog. Nog voor de democratische revolutie in 1989 begon de DDR met de moeizame restauratie. Na de Wende werden de restauratieplannen aangepast. Uiteindelijk kreeg de Britse toparchitect David Chipperfield de opdracht om de gehavende kunsttempel een modern gezicht te geven.

Met strenge lijnen ontwierp hij een monumentaal trappenhuis. Critici zijn verdeeld over deze ingrijpende metamorfose. Toch worden de sporen van de geschiedenis niet geheel gewist. Brokkelende bakstenen en kogelgaten blijven goed zichtbaar.

Lange rijen

De restauratie heeft tien jaar geduurd. Met de opening is het Berlijnse Museumsinsel, dat onderdeel uitmaakt van de Unesco-lijst van cultureel werelderfgoed, voltooid. Op het kleine eiland in de Spree in het hart van de Duitse hoofdstad zijn vijf wereldberoemde musea verenigd en dat maakt het één van de belangrijkste museale complexen ter wereld.

Nu de gehele collectie van het Neues Museum voor het eerst sinds de Tweede Wereldoorlog weer in het centrum van Berlijn is te zien, worden miljoenen bezoekers verwacht. In maart van dit jaar mochten mensen het toen nog lege museum bekijken. Toen stond er al een rij van dik dertigduizend geduldige mensen. Het museum laat maximaal 1200 bezoekers toe. Kaarten zijn het makkelijkst via internet te boeken:

www.neues-museum.de

www.smb.museum

Rob Savelberg woont sinds 1998 in Berlijn en is correspondent voor onder meer *De Telegraaf*. Dit jaar verscheen zijn boek 'Berlijn beweegt' bij uitgeverij Boom.

Lees ook op het Duitslandweb:

Afbeeldingen:

Staatliche Museen zu Berlin

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/artikel/684/neues-museum-heelt-berlijns-gehavende-hart>